

Naročnina listu: --
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrť leta . . . " 250
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ----
 Celo leto . . . " 15.—
Posamezne številke
 -- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 vin.
 od 6 redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 — popust. —
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica, 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopoldne.

Važna posvetovanja v Berolinu.

Angleški ministrski predsednik odgovarja nemškemu kancelarju. — Nemčija Ameriki. — Nizozemska se pripravlja. — Boji v južnih Tirolah. — Pred Verdunom nič posebnega. — Angleži hočejo zasesti Kefalonijo.

Asquith odgovarja Bethmann-Hollwegu.

Jasne in določne besede nemškega državnega kancelarja, ki jih je izpregovoril v državnem zboru na naslov Rusije in Anglije, angleškemu ministrskemu predsedniku niso dale miru. Sprejem odposlanstva francoskega parlamenta dne 10. aprila mu je dal povod, da je odgovoril na nje. V napitnici, katero je imel Asquith na predsednika francoske republike, je izrekel z ozirom na omenjeni govor sledeče besede:

Nemški državni kancelar je rekel, da je dne 9. decembra 1915 podal izjavo, češ, da je pripravljen se spustiti v mirovna pogajanja, toda to je sovražnik takrat ravno tako odklonil, kakor to še tudi sedaj odklanja. Asquith je navedel doslovno besede nemškega državnega kancelarja, da bi dokazal, da je bil namen kancelarjevih besed ta, da bi naj četverospornim prišel z mirovnimi pogajanj, odločitev bi pa naj bila v kancelarjevih rokah. Asquith je nato nadaljeval: Z drugimi besedami povedano, se zahteva od nas, da bimo morali mi zavzeti stališče premaganih napram zmaganemu nasprotniku, toda minismo premagani. (Pritrjevanje.) Mitudine bomo premagani. Zavezniki so se zavezali s slovesno pogodbo, da ne iščejo nobenega posebnega miru in ga tudi ne sprejmejo. Pogoji, pod katerimi smo pripravljene skleniti mir, so izvršitev namenov, za katere smo prišli za orožje. Te smotre sem povedal že meseca novembra 1914. Rekel sem takrat med drugim, da ne maramo vtakniti meča poprej v nožnico, dokler ne bo popolnoma in končno meljavno strto in uničeno vojaško gospodstvo Prusije. Nemški državni kancelar, tako nadaljuje Asquith, je najpoprej napačno navedel moje besede,

in je nato nadaljeval, da bi spasil in pokvaril samoumevni pomen mojih besed in namen, ki je bil izražen v njih. Anglija in Francija se nista vrgli v boj, da zadržita Nemčijo ali da bi Nemčijo pometlivo evropskega zemljevida, ne zato, da uničita ali pohabita narodno življenje Nemčije, in sigurno tudi ne zato, da bi se vmešavali v prosto izvrševanje njenih mirovnih stremeljenj. Anglija in Francija sta bili prisiljeni zgrabiti po orožju, da zabranita, da bi Nemčija, pri čemur se meni Prusijo, bila nepretrgano vojaško ogroževanje za sosedne države ter bi upostavila svojo nadvlado nad nje. Nemčija je pokazala v zadnjih 10 letih pri prilikah namen, delati Evropi predpise, ki jih je spremljevala z ogroževanjem ter je dokazala s tem, da je kršila nepristranost Belgije, da hoče uveljaviti svojo premoč še celo za ceno splošne vojske, in sicer s tem, da je raztrgala temelj evropske politike, temelji, ki je bil določen s pogodbami. Namen zaveznikov, ki so udeleženi v tej vojski, je, da se prepreči ta poskus. (Odobranje.)

Kot uspeh te vojske hočemo uveljaviti načelo, da se bo moralo obravnavati o mednarodnih problemih s prostimi pogajanj med prostimi narodi in da se tak dogovor ne sme še nadalje zadrževati in obvladovati s prevladujočo zapovedjo vlade, katero kontrolira kaka militarna kasta. To je tisto, kar razumem z uničenjem vojaškega gospodstva Prusije. Nič več in nič manj.

Glede usode Belgije, Srbije in Črnogore je dejal Asquith, da zavezniki niso samo varuhi držav, ki so sklenile pogodbo, ampak tudi neodvisnih držav in prostega razvoja slabjših dežel. (Odobranje.) Ni pač večjega cinizma, kakor če si državni kancelar Bethmann-Hollweg prisvaja pravico, da mora Nemčija pred vsemi državami vstrajati pri tem, da se mo-

ra raznim narodom dati priložnost za prosti razvoj v okvirju maternega jezika in narodne individualnosti. Asquith je nato nadaljeval: Moj odgovor državnemu kancelarju Bethmann-Hollwegu je zelo enostaven: Zavezniki si žele in vstrajajo pri tem, da se stara Belgija zopet upostavi. (Pritrjevanje.)

Asquith je nato še govoril o šepajočem in slabotnem poskusu nemškega državnega kancelarja, kako opravičiti način bojevanja s podmorskimi čolni in je sklepno rekel: Ali ne moremo biti hvaležni, da v svrhu ugotovitve in obrambe svoje stvari nismo prisiljeni, se zatekati k takemu pačenju dejstev, kakor je to storil nemški državni kancelar? Mi zavezniki se bojujemo ramo ob rami za veliko stvar z dostojnimi sredstvi, s čistimi rokami in s čisto vestjo. (Odobranje.) Ramo ob rami imamo voljo, kakor tudi moč, da branimo prostost Evrope. (Glasno pritrdjevanje.)

Zahteve nemške socialne demokracije.

Od 25. do 28. marca se je vršila na Dunaju državna konferenca nemške socialdemokratske stranke. Iz obsežnih razprav omenjamo danes le, da so razpravljali o: socialnem zavarovanju in vojni oskrbi, o avstrijski trgovinski politiki in o nagodbi z Ogrsko, o Avstriji po vojni in o cenzuri. Sprejete resolucije izvajajo, da mora po vojni — pa naj da zaželeni mir naši državi tako ali tako obliko — ostati iz ruševin nova Avstrija. Resolucije vsebujejo nastopne zahteve:

1. Obnovitev parlamenta po izpremembi volilnega reda po načelih proporcionalne vo-

LISTEK.

V blag spomin katehetu † Ivanu Markošek.

Izgubili smo Te! — —
 Kruta smrt, ti li ni dovolj krvave žetve tam zunaj na bojnem polju, kjer umirajo junaki, ponos in nada domovine? Koliko gorja povzročaš! Potoki krvi in solz, vzdihovanje in stokanje sledijo tvoji koščeni postavi. Si li res tako brezžutna, se ti ne usmili ubogo človeštvo? Ni ti dovolj žrtev, še nam iztrgaš iz naše sredine moža blagega in kremenitega značaja.
 Sree se nam topi od žalosti — — — mi plakamo, mi plakamo — — —

Neverjetna se nam zdi Tvoja smrt, saj si bil še pred nekaj dnevi zdrav in čvrst med nami, med mladino, ki si jo iz vsega srca ljubil, ki si jej posvetil vse svoje moči. Ves čas kratke bolezni so Tveje misli pohajale v šolo, v duhu si občeval z nami —, pa nisi več mogel priti k nam! — — Narava se je probujala k novemu življenju, jutranja zarja je oznanjala mlado jutro — Tvoje življenje se je nagibal k zatonu, 11. malega travna je za vedno nehalo biti Tvoje blago sree — — —

Življenje Tvoje je bila zlata posoda, polna najčistejših biserov. Krasile so Te vse lepe čednosti v najvišji meri: bil si učitelj v pravem pomenu besede, z zgledom in dejanjem. Vnemal in gojil si v nas ču-

do vsega lepega in dobrega, učil si nas z mogočnim svojim zgledom resnosti življenja, neumorne delavnosti in biti molčečega, resnega značaja. Grajal si z vso vnemo lahkoživost in lahkomišelnost mladine. A veselil si se z nami naših uspehov ter bil naš najboljši svetovalec v vseh resnih vprašanjih življenja.

Ljubil si troje v življenju: naravo, najboljšo naše razvedrilo na zemlji, potovanje, sredstvo za razširjenje splošnega znanja, in knjige, najboljše prijatelje in svetovalce naše, ki črpamo iz njih največ močrosti in znanja. To si priporočal mladini. Mlada srca so Te razumela in so z veseljem sledila Tvojemu zgledu.

Umrli si, ni Te več med nami! — —
 Tvoj duh je splaval k Vsegamogočnemu v rajske višave. — — —
 Ob svežem Tvojem grobu, ki ga krasi prvo pomladansko cvetje, stojimo in plakamo. — — —
 Pozdravljamo Te slednjič iz doline solz v deželo, kjer ni trpljenja.
 S hvaležnostjo bomo gojili Tvoj spomin med nami!
 Dijak.

Hrvati in Slovenci.

„Kroatien und Slowenen, zwei Darstellungen von Andreas Milčinič und Johann Krek.“

Dr. —k. Pod tem naslovom je ravnokar izšla v Jeni na Nemškem lična knjižica, ki podaja kratko in jedrnat vsehino o Hrvatih in Slovencih v nemškem jeziku. Založnik povdarja v uvodu:

„Jugoslovansko vprašanje sloni na stališču Hrvatov in Slovencev nasproti avstro-ogrski državi. Oba naroda sta v krvnem sorodstvu s Srbi in tvorita s temi skupino 8 milijonov ljudi . . . Premalo še mi drugi (Nemci) poznamo njih dežele, šege, zgodovino in kulturni razvoj.“

Brošura ima torej namen, da vsaj v kratkih potezah seznanj Nemce in druge narode o najvažnejših rečeh med slovenskim in hrvaškim narodom.

Pisateljema se je to posrečilo. Nas posebno zanima drugi del, Krekov spis. Imel je od založnika gotovo nalog: Toliko strani smeš pisati in nič več! — To se pozna na vsaki strani. Najbolj nas mika spis o Slovencih, ker je tako pristrano pisan. Ljubezen do svojega naroda odseva v še tako resnih in dejanskih podatkih. Dr. Krek je podal celo številkam in odstajkom, ki so skoro le naštevane raznih pojavov, toliko zanimive oblike, da se čitatelj veseli nad raznimi deli opisovanja Slovencev, ki so sicer v drugih knjigah navadno pusti in brez zanimanja. Vsaka beseda ima svojo veljavo, vsaka stran določa smer slovenskega žitja. Knjiga je pisana s strogo objektivnostjo, zato jo bodo pozdravljali tudi vsi slovenski sloji. Dr. Kreku le častitamo na tolikem uspehu; slovenski narod pa mu je hvaležen, da je podal njegove vrline v obliki, da jih zamorejo spoznavati tudi drugi narodi, zlasti Nemci.

Nizozemska.

Že kmalu po začetku sedanje vojne je bila mobilizirana nizozemska armada in zadnji čas se je go-

litve ob že sedaj danem narodnem obmejenju volilnih okrajev in odstranitvi znanih pomanjkljivosti volitvene tehnike. Stvarna izprememba določb o poslovnem redu in poslovanju državnega zbora.

2. Državni red po okrožjih. Demokratična lokalna uprava v nacionalno obmejenih okrožjih, kjer naj se dosejanja, okorna in draga državna in avtonomna dvojna uprava nadomesti po ljudski, od narodnih sporov osvobodjeni samoupravi in se tako ustvari mesto za tisto gospodarsko in socialno, sanitetno, humanitarno in kulturno delovanje, ki ga tako nujno potrebujemo za zopetno povzdigo našega narodnega gospodarstva in za telesni in duševni preporod narodov po vojni.

3. Takozvano avtonomijo kronovin, ki se je (tu je par vrstic zaplenjenih) skoro v vseh delih države po nacionalističnem spletkarenju in po kronični obstrukciji izprevrгла do javnega pohujšanja, je — dokler te kronovine sploh obstoje — omejiti na neizogibno in znosljivo mero na korist okrožij in narodov. Deželne zbornice je po splošni volilni pravici s proporcionalno volitvijo podrediti kontroli ljudstva: njih finančno upravo — ki je kljub nedavnemu saniranju po državi skoro povsod razdejana — pa je podrediti izdatni finančni kontroli, a pred vsem je usodo ljudske šole in nje učiteljev odločiti od finančnega gospodarstva dežel.

4. Po državnem temeljnem zakonu imajo vsa okrožja istega naroda pravico, ustanavljati primerne medsebojne zveze za skupno upravo narodnih in kulturnih interesov svojega naroda. Do ustanovitve takih zvez je državne poslance vsakega naroda, izvoljene na podlagi splošne volilne pravice, pripoznavati kot njih zakonito zastopstvo.

Dalje zahtevajo resolucije:

1. Takojšnjo omejitev cenzure na militarične in na vesti, ki se tičejo vojevanja. Temu nasprotno pa je dopuščati razpravljanja o vseh vprašanih notranje in zunanje politike. Nikdar se ni bilo javno izražanje mnenja, pojasnjevalna politika potrebnejša, nego je sedaj, ko smo na razkrižju usode narodov in države.

2. Skrb za žrtve vojne s pravočasno pripravo izdatnih sredstev za dostojno preživljanje vojnih poškodovancev, za odškodovanje vseh, ki so zadeti v svoji delavni sili in pridobitveni zmožnosti.

3. Priprave, da se preskrbe neznanski vojni stroški, katerih breme se ne sme naložiti na delavne mase, ki so po žrtvah na imetju in krvi, v prvi vrsti in najtežje prizadete. Pred vsem je pritegniti posedujoče po izdatnih davkih na vojne dobičke in po pogresivnih davkih na premoženja in dedščine.

Denarne in druge potežkoče Grčije.

Te dni je odstopil doseđanji grški finančni minister Dragumis. Da na Grškem v sedanjih razmerah ni mesto finančnega ministra, ki naj skrbi za denarna sredstva države, ravno najprijetnejše, je raz-

vorilo tudi o razširjenju vojne dolžnosti in o preskrbi vojnega materiala, vse za slučaj, da bi bila ogrožena nizozemska nevtralnost, bodisi od strani Nemčije, bodisi od strani Anglije. Nizozemska je majhna in tiha država, a po svoji zemljepisni legi znamenitega pomena za evropsko politiko.

Nizozemsko so poetični potopisci včasih primerjali velikanskemu posestvu, kajti v prvi vrsti se bavi prebivalstvo te dežele z živinorejo in z vrtnarstvom. Značilno je, da je v tej deželi 1.204.000 ha pašnikov in travnikov, in 862.000 ha njiv in vrtov. Za tako površino ima Nizozemska mnogo živine, nad okrog 2.000.000 govedi in 300.000 konj. Izvoz mesa in sira je glavni dohodek nizozemskih kmetovalcev, a zaslužek je velik, kajti živinoreja, mlekarstvo in svinarstvo je na tako visoki stopinji, da si n. pr. naši slovenski ljudje tega še predstavljati ne morejo.

Na Nizozemskem nimajo ne železa, ne premoga, ne bakra, in morajo vse to uvažati od drugod. A posledica tega je, da ima Nizozemska malo industrije. To je pač vzrok, da Nizozemci sploh ne ljubijo posvečati se industrijalni stroki, ampak dajo prednost kupčijstvu. Pripoveduje se, da je prvi bankir v Amsterdamu, kateremu je bil predložen obširen načrt za napravo dobičkaobetujoče tovarne, potisnil načrt od sebe, ne da bi ga bil le pogledal, češ: „Se mar nam ni, da bi se bavili z industrijalnimi problemi.“ Kar je na Nizozemskem industrije, so jo skoro vso ustanovili tuji ljudje s tujim kapitalom, največ Nemci.

Pač pa se Nizozemci radi posvečajo trgovini in bančni stroki, špediciji in posebno radi se bavijo s špekulacijami na borzi. Skoro vsak tretji Nizozemec je v stikih z borzo. Deloma je temu vzrok tudi to, da

vidno iz razgovora med Dragumisom in poročevalcem „Berliner Tagblatta“, kjer je dejal Dragumis, ko je bil še finančni minister: „Vsak dan mobilizacije nas stane 900.000 drahem (frankov). V zadnjem času smo si poizkušali olajšati položaj tako, da smo po eni tretjini moštva dajali enomesečen dopust in smo tako tudi poizkušali ublaževati gospodarske težave poklicancev. Kljub temu pa ti vsakdanji izdatki znatno že presegajo izdatke Švice in Nizozemske. Razmere pa nam otežuje še položaj naše države kot pomorske države, ker je preživljanje prebivalstva odvisno od posebnih činiteljev. Za nas je prišla vojna več let prezgodaj, ne samo, ker v komaj pridobljenih državah nismo niti še pričeli graditi strateških železnic, a temveč tudi, ker bi bila Grška, finančno izžerpana po dveh vojnah, sploh potrebovala pred vsem miru. Ta splošna vojna nas je zopet takoj zavlekla v zmešnjavo. Prejšnje leto smo imeli rednega primanjkljaja okrog 180.000.000 drahem, za tekoče leto pa sem moral že vstaviti primanjkljaja 380.000.000 drahem, kar je posledica narinjene nam mobilizacije, ki traja že pol leta. Da vsaj kolikortoliko spravimo stvar v ravnotežje, bomo zvišali najprej železniške in poštne tarife. Potem morajo oni, ki niso poklicani pod orožje, plačati nadomestilo v denarju, nesposobni in oproščeni, pri čemer ostanejo seveda invalidi iz zadnjih vojen prosti davka. Največ si obetamo od obdačenja vojnih dobičkov, kar pa seveda izzove največ odpora. Nihče ni v vojni zaslužil več kot grški ladijski lastniki. Vojni dobiček naših ladijskih lastnikov znaša nad 300.000.000, morda 500.000.000 drahem. Ugotoviti pa te stvari ni lahko, ker so velik del dobička naložili izven dežele. Plačati pa hočejo samo 5% in to tudi samo za l. 1916. Mi pa hočemo imeti 30% za ves čas vojne od vojnih dobičkov, če mogoče celo 50%, kakor se je predlagalo v Nemčiji.“ Na vprašanje, kje li bo Grška po vojni najemala posojila, je dejal Dragumis: „Ali bo po vojni sploh še kak Evropejec imel kaj denarja?“

Z ozirom na te izjave se pač ni čuditi, da je Dragumis izstopil iz ministrstva, kajti uvidel je pač, da ne more prodreti s svojimi davčnimi načrti, kljub temu, da bi grški ladijski lastniki sami lahko plačali ves državni primanjkljaj, a bi jim še ostal prav — lep dobiček.

Bolj darežljivega, kakor grški ladijski lastniki, se kaže napram Grčiji četverošporazum. Pripravljen je, najti pota in sredstva, da pokrije Grčija svoj državni primanjkljaj! Za protiuslugo pa zahteva nič več in nič manj, kakor da Grčija opusti svojo nevtralnost ter poseže na četverošporazumovi strani v vojsko in sicer kmalu, ker baje namerava general Sarraill izpred Soluna začeti z ofenzivo. Grška vlada pa je še vedno na tem stališču, da je za Grčijo za sedaj še najboljša, če ostane nevtralna. Venizelos je sicer zopet stopil v javnost z ostrim člankom, ki ga je izdalo njegovo glasilo proti politiki kralja in sedanje vlade. Toda kralj in vlada se držita doseđanjih pravcev zunanje politike.

Nizozemska do najnovejšega časa ni imela nikakih carin. Vsled tega je procvitala trgovina in seveda i brodarstvo.

Nizozemska torej izvažajo živila in sploh kmetijske pridelke, uvažajo pa industrijalne izdelke. Njena sosedinja, Nemčija, pa kupuje nizozemske kmetijske pridelke in jih plačuje z industrijalnimi izdelki. Vzlic temu so se Nizozemci doslej odločno branili vsake tesnejše gospodarske zveze z Nemčijo.

Nemški nacionalni ekonom in politik Frid. List je leta 1881 v svojem energičnem slogu pisal: „Nizozemska je po svojem zemljepisnem značaju, po svoji trgovski ter industrijalni situaciji, po jeziku in plemenu svojega prebivalstva nemška provinca, ki je bila v časih domačih nasprotij odtrgana od Nemčije. Če se Nizozemska ne inkorporira Nemčiji, ostane ta podobna poslopju, čigar hišna vrata so last kakega tujca. Nizozemska pripada Nemčiji, kakor pripada a Bretagna in Normandija Franciji.“

List torej ni mislil samo na carinsko zvezo med Nemčijo in med Nizozemsko. Ekonomično edinstvo je mu bilo le prvi korak do političnega edinstva in opisal je politično edinstvo kot dobiček posebnega pomena za Nizozemsko, češ, da postane na ta način Nizozemska voditeljica in nositeljica vse nemške pomorske sile.

Kar je začel Friderik List, to so nadaljevali še potem drugi. Od Lista do Rohrbacha in do Friderika Naumanna, je literatura, dokazujoča potrebno združenje Nemčije in Nizozemske, velikanska, a Nizozemci si niso dali ničesar dopovedati in skrbno čuvajo svojo politično in trgovsko neodvisnost.

Nemška diplomacija se je mnogo trudila, da bi

Nemčija Ameriki.

Radi potopitve angleških in francoskih parnikov po nemških podmorskih čolnih je ameriška vlada pri nemški vladi zahtevala pojasnila. Dne 10. aprila je nemška vlada izročila amerškemu poslaniku v Berlinu obširni odgovor, ki bistveno vsebuje sledeče:

Nemški admiralni štab je celo zadevo radi potopitve nekaterih parnikov dal natančno preiskati in je prišel do tehle dejstev: Parnik, katerega je nemški podmorski čoln dne 16. marca ustavil na irski obali in ki je mogoče bil „Berwindbole“, ni hotel upoštevati svarilnega znamenja, temveč je pogasil vse luči in je skušal uteči. Podmorski čoln je nato streljal na ladjo in ko se je moštvo rešilo v čolne, je ladjo potopil. Enako se je zgodilo dne 24. marca z angleškim parnikom „Englishman.“ Gotovo pa ni, ali je bil angleški parnik „Manchester Ingenieur“ potopljen po nemškem podmorskem čolnu ali ne. Angleški parnik „Eagle Point“ je bil dne 28. marca po nemškem podmorskem čolnu pozvan, naj se ustavi, a parnik je plul naprej. Podmorski čoln je nato parnik obstreleval. Šele nato se je „Eagle Point“ ustavil. Ko se je moštvo rešilo v rešilne čolne, so Nemci parnik potopili.

Kar se dostaja potopitve francoskega parnika „Sussex“, ki vzbuja toliko prahu, izjavlja nemška vlada, da zadeva sedaj še ni pojasnjena, ker ni nobenih podrobnosti o kraju, času in okoliščinah potopitve. V vodovju, kjer se je ponesrečila „Sussex“, je nek nemški podmorski čoln dne 24. marca zadel na dolgo črno ladjo s črnimi dimniki, ki je bila podobna vojni ladji. Podmorski čoln je sprožil na ladjo torpedni naboj, ki je odtrgal cel prednji kos ladje. Ker je torpednemu strelu sledila močna eksplozija, se iz tega sklepa, da je bilo na ladji obilo streliva. Poveljnik nemškega podmorskega čolna si je takoj napravil sliko omenjene ladje, ki pa se nikakor ne vjema s sliko parnika „Sussex“, ki je vzeta iz angleškega lista „Daily Graphic.“ Radi tega se domneva, da se je ladja „Sussex“ ponesrečila na kak drug način. Mogoče je, da je „Sussex“ trčila na kako angleško mino, katerih je več v tamošnjem vodovju.

Da se zadeva radi potopitve „Sussex“ pojasni, je nemška vlada pripravljena, pristati na to, da se cela zadeva v smislu haške konvencije z dne 18. oktobra 1907 izroči mešani komisiji v preiskavo.

Nov poletni čas.

Listi poročajo, da se bo tudi v Avstriji poletni čas s 1. majem tako uredil, kot v Nemčiji. Namen te preuredbe je, da se dnevna luč bolje izrabi kot doseđaj in se tako prihrani mnogo surovin in izdelkov za razsvetljavo. Časovni red pa se ne da predručati, nego da se ure potisnejo za gotov čas naprej. V mirnem času bi se o takih preuredbah brezdvomno razvile izredno dolge razprave. V vojnem času pa se taka zadeva kratkoma uredi potom vladne odredbe. Odslej bomo torej svoje ure vsako leto dne 1. maja in dne 1. oktobra premaknili in se bomo tekom časa na to premikanje ravno tako navadili, kakor na vsakoletne spremembe železničnega voznega reda dne 1. maja in dne 1. oktobra. Praktično bo nova uredba zelo dobra, ker se bo povsod bolj uporabljala sveži jutranji zrak in ker bo na večer ostalo dalje svetlo. Kdor n. pr. danes konča svoje dnevno delo ob 8. uri, bo v bodoče mogel iti domov že ob 7. uri zvečer. — Novi poletni čas se bo upeljal tudi na Ogrskem. Ogrski vladni zastopnik je pri posvetovanju v Bero-

pridobila simpatije Nizozemske za Nemčijo. Posrečilo se ji je doseči, da se je nizozemska kraljica Viljmina poročila z vojvodo Meklenburškim. Ko je mlada nizozemska kraljica obiskala cesarski dvor v Berlinu, je cesar Viljem omenjal skupne spomine rodovim Hohenzollern in Orange ter v svojem pozdravnem govoru povdarjal: „Vaše Veličanstvo ne prihaja kot tujka; sprejmemo Vas na pruskih tleh kakor članico rodbine!“ To prizadevanje nemške diplomacije pa so podprli še razni veliki dogodki: Anglija je zavojevala v Južni Afriki obe burski republiki, Združene države Severne Amerike so vzele španski otok Kubo in vse velike države so si poiskale novih kolonij. Francija se je polastila Maroka. Nizozemska je lpi posestnico velikih in bogatih kolonij začelo skrbeti, kako ohrani svojo posest, ki je z lastnimi močmi ne more ubraniti v slučaju kakega napada. To je ustvarilo pred nekaj leti na Nizozemskem precej močno gibanje za čim ožjo gospodarsko zvezo z Nemčijo, češ, samo ta zveza je v stanju, ohraniti Nizozemski njene kolonije, vir velikih bogastev. Toda to prizadevanje je naletelo na jako močan odpor, kajti vsako približanje Nizozemske in Nemčije je pomenilo obenem največje nasprotje med Nizozemsko in med Anglijo, da, celo direkten konflikt, ki bi ne mogel drugače končati, kakor da pripade Nizozemska ali Nemčiji ali pa Angleški in da pridejo njene kolonije v tuje roke.

Nizozemska hoče biti odvisna tako od Nemčije, kakor od Anglije. Najbolje se je to pokazalo pred nekaj leti, ko je cesar Viljem na potu iz Londona v Berlin prišel obiskat nizozemsko kraljico. Nizozemsko prebivalstvo ga je jako hladno sprejelo in vse časopisje je soglasno povdarjalo, da hočejo Nizozemci o-

linu izjavil, da bo dne 30. maja ob 11. uri po noči vsi vlaki na ogrskih progah za eno uro obstali in bodo 12. uro počakali na bližnji postaji. Balkanski vlaki bodo vozili med Belgradom in Berlinom z enournno zamudo; enako bodo ukrenile tudi uprave bolgarskih in turških železnic. Z Rumunijo so tozadevna pogajanja v teku. Na Nemškem pa bodo, da se promet radi preuredbe časa ne bo prekinil, vozili v noči dne 1. maja dvejni vlaki. Na Francoskem so novi čas uredili že od 30. aprila naprej.

Italijansko bojišče.

Dočim s soške fronte ni posebnih poročil, so se razvili v južnih Tirolah, med jezeroma Garda in Ledro, zadnji čas večji boji. Dne 7. aprila so naše čete sovražne oddelke, ki so se hoteli na južnem robu gore Rocheta ugnezdit, vrgle nazaj. Dne 9. t. m. se je sovražniku posrečilo, zasesti nekaj naših jarkov, a dne 11. aprila so naši te jarke zopet očistili.

Pri Rivi.

Italijani, ki so se zadnji čas pri Rivi vgnezdili v nekatere naše prednje jarke, so bili dne 11. aprila zopet iz istih pregnani. Po večdnevni borbah, ki so bile vsled novih italijanskih rezerv, katere so se udeleževale bojev, zelo živahne, je bil sovražni sunek popolnoma odbit.

Obstreljevanje Gorice.

V noči od nedelje, dne 10. aprila, na ponedeljek dne 10. aprila, se je razvil na fronti pri Gorici ljut artilerijski boj. Posebno naši topovi so živahno „govorili.“ V prvih jutranjih urah je kanonada zopet potihnila.

Novi upoklici v Italiji.

Na povelje italijanskega kralja so na dne 16. aprila 1916 upoklicani pod ožojce: Rezervisti letnika 1890, lahki konjeniki in konjeniki s sulicami, rezervisti letnikov 1882 in 1883 poljske artilerije, rezervisti letnikov 1882 do 1885 metalcev min in ženijskega zbora, kakor tudi vsi letniki teritorialne milice, kavalarije in artilerije ter trena.

Rusko bojišče.

Ob nemškem delu fronte izvršujejo Rusi tu in tam majhne izpade. Menda da bi Nemci ne odtegnili večjih čet za zapadno bojišče.

Novo zbiranje čet v Besarabiji.

Bukareški listi poročajo: Iz Besarabije prihaja poročilo, da se je zopet mnogo ruskih čet iz Male Azije s pomočjo ruskega črnomoškega brodomstva prepehlo v Odso in Sebastopol. Te čete so se že pridružile ostalim ruskim četam v Besarabiji.

Novi ruski vojni načrti.

Car Nikolaj, ki se je vnovič podal na fronto, je sklical v glavni vojni stan vojni svet, na katerem se bo odločilo in posvetovalo, ali naj Rusija začne z novo veliko ofenzivo ali pa naj ostane v obrambi.

Rusija se pripravlja za zimsko vojsko.

Iz Rotterdam se dne 12. aprila poroča, da se je Rusija začela pripravljati za novo zimsko vojsko.

hraniti svojo popolno narodno, državno in gospodarsko samostalnost, popolno na vse strani. Ko se je že svoj čas nemški kancelar Caprivi razgovarjal pri polni čaši z nizozemskim poslanikom, mu je med drugim tudi rekel, da jezik, ki ga govore Nizozemci, ni nič drugega, kakor pokvarjen narečje.

Prav pravite, ekscelenca, je odgovoril nizozemski poslanik. Dovolite samo, da Vašim izvajanjem nekaj pristavim: da je namreč pokvarjeno nizozemsko narečje imelo že svojo literaturo, ko mati-nemščina še prve slovnice ni imela.

To odločno voljo, ohraniti samostojnost, so pokazali Nizozemci tudi tedaj, ko so odklonili vsako gospodarsko in politično zblizanje z Belgijo in posebej so to pokazali z zgradbo trdnjave Vlissingen. Ta trdnjava Vlissingen ima namen, braniti Nizozemsko proti Belgiji in preprečiti izkrcanje kake angleške armade. Kdo ve, če bi ne bili Angleži že poslali čez Nizozemsko kake armade proti Nemcem v Belgijo, da jim ne zapira pot trdnjava Vlissingen.

V razvoju razmerja med Nemčijo in med Anglijo bo Nizozemska igrala še veliko ulogo. To pokaže vsak pogled na zemljevid. Nemčija je velika pomorska in trgovska sila, a nima ne obrežja, ne pristanov. Baltičsko morje je zaprto morje in ima vrh tega nizko in ne varno obrežje. Ob izlivu Labe in Wesre stojita Hamburg in Bremen, ki morata braniti svojo trgovino z milijonskimi žrtvami za premaganje n od-

V vlaški pokrajini Nižni-Novgorod so nanovo ustanovili veliko število tovarnen, ki bodo izdelovale toplo obleke in tople zimске čevlje za rusko armado.

Francosko bojišče.

Med trbiom 304 in Cunieresom ob zapadni strani Verduna se vedno moli francoska fronta v nemško, zato je delovanje nemške artilerije ob tej točki izredno močno. Pričakovati je tudi skorajšnjega infanterijskega naskoka.

Razpoloženje za mir postaja med Francozi vedno večje, posebno od zadnjega govora nemškega kancelarja, ki ni povedal nobene neugodne besede o Francozih, pač pa hvalil njihovo žilavost pred Verdunom.

[Uspehi pred Verdunom.

Dne 9. aprila: Na zahodnem bregu Moze so Nemci odrezali Bethincourt in ravno tako močno utrdbo opirališči Alsace in Lorraine južnozahodno od t. m. Sovražnik se je poizkušal izogniti s hitrim umikanjem, a so ga že pri Sleziji in je poleg težkih krvavih izgub izgubil tu 14 častnikov in okrog 700 moč neranjenih ujetnikov, 2 topova in 13 strojnic. Istočasno so vrgli Nemci sovražnika iz neprijateljskih sovražnih naprav, utrjenih hiš in bivališč na raznih mestih bojne črte, tako tik severno od vasi Avocourt in gozda Corbeaux. Na desnem bregu Moze so Nemci na podoben način izžestili sotesko ob južnozahodnem robu grebena Pfeffer.

Dne 10. aprila: V bojnem ozemlju na obeh straneh Moze so se bojevali tudi ta dan zelo živahno. Protinapadi na po Nemcih vzete francoske postojanke južno od potoka Forges, med Vaucourtom in Bethincourtom, so se zrušili z velikimi izgubami za sovražnika. Število neranjenih ujetnikov se je povišalo tu za 22 častnikov, 549 moč na 36 častnikov in 1231 moč, plen na 2 topova, 22 strojnic. Ob zavzetju daljnih utrdb južno od gozda Corbeaux so privedli ponoči (od 10. na 11. aprila) 222 ujetnikov in 1 strojnico. Protinapadi iz smeri Chattancourt so se izjalovili. Na desnem bregu Moze je sovražnik zaman poizkušal, da zopet pribori na južno-zahodnem robu grebena Pfeffer izgubljeno ozemlje. Južnozahodno od utrdb Douaumont je moral prepustiti daljne obrambne naprave.

Dne 11. aprila: Sovražnik je ta dan srdito, a brez uspeha napadal nove nemške postojanke severozahodno od Avocourta, na grebenu Pfeffer in pri Caillette-gozdu, kjer so Nemci celo odvzeli Francozom nekaj postojank.

Verdunske utrdb predrtje.

List „Baseler Nachrichten“ piše: S padcem francoskih utrdb med Douaumontom in Hardaumontom se je v zunanjo črto stalnih verdunskih utrdb že napravila prva, 5 km velika vrzel.

Za Verdun ni rešitve.

Po poročilih nepristranskih vojnih poročevalcev postajajo francoske obrambne postojanke od dne do dne nevzdržljivejše, kajti najvažnejše opiralne točke verdunske trdnjave se že nahajajo v nemški oblasti. Vesti, da namerava francosko vrhovno armadno vodstvo pomakniti bojno črto nekoliko nazaj, se vedno bolj potrjujejo.

General Verraux je mnenja, da pomenja pomaknenje francoske fronte na črti južno od Bethincour-

stranjenje naravnih ovir brodarstva. Koj poleg Hamburga pa se začena Nizozemska in vlada na več kakor 200 km dolgem obrežju. Nizozemska je naravni most iz Nemčije na Angleško, tod se križajo prometne zveze med tema velikima državama, na Nizozemskem se izliva v morje Rena, „der deutsche Rhein“, ob katerem je tekom stoletij nastala prava industrijalna hipertrofija, kjer kriče ljudje in stroji po živem in surovinah, in odkoder razpošiljajo po svetu tako velikanske množine industrijskih izdelkov. Vse province ob Reni, polne premoga in železa, gravitirajo na Rotterdam, ravno tako Westfalska. Badenska in celo Württemberška. Rotterdam in Antwerpen sta v mirnih dneh sprejemala in razvozila po svetu več nemških izdelkov, kakor Hamburg in Bremen skupaj. Zlasti Rotterdam, ta direktni pot iz Nemčije na širno morje, je bil centrala za uvoz in izvoz Nemčije in je vsled tega tako brezprimerno bogat.

Situacija Nizozemske je v sedanjih vojni jako težavna. Želi ostati neodvisna in samosvoja, a ker ni nevtralna država, to se pravi, kjer njena nevtralnost ni zaimčena po mednarodni pogodbi, je pač bila primorana mobilizirati svojo armado za vse slučaje, zavedajoč se, da zna biti njena neodvisnost nevarno ogrožena ali sploh onemogočena, če bi se ta vojna o končala s popolno zmago ene ali druge vojskujočih se državnih skupin.

ta resno ogroževanje notranjega pasu verdunskih utrdb. Francosko vrhovno armadno poveljstvo mora zabraniti za vsako ceno vsako nadaljno umikanje in vsak nadaljni sovražni sunek proti Clermontu, ker bi bile sicer francoske čete, nahajajoče se na desnem bregu reke Moze, skrajno ogroževane in za Verdun bi ne bilo rešitve, kajti nemška armada, ki se nahaja pred Verdunom, je dobila zopetna velika ojačenja in vsak nemški poveljnik ima svoj lastni napadalni smoter.

Verdunski obroč.

Nevtralni poročevalci, ki si je ogledal nemške postojanke pri Verdunu, piše: Počasi ali neprestano se drobne verdunske prednje utrdb. Nemci se bližajo po načrtu korak za korakom trdnjavi; nemško vojno vodstvo gleda na to, da doseže uspehe s kolikor mogoče malimi žrtvami na ljudeh. Presenečenja naj se pri Verdunu več ne pričakujejo, danes se izvaja delo mirne in smotrene strategije. Nemci se ostro vgozdavajo v francoske črte, grade zelo spretno vrečam podobne postojanke in odrežejo francoske črte. Sedaj gre glavna beseda topovom. Napadalno in obrambno topništvo je zapleteno že več tednov v skoraj neprekinjen dvoboju; prekine ga le od časa do časa nastop pehote. Veliko težkih in najtežjih topov bojuje ta dvoboj in izkluša premagati drug drugega. Poznejše številke pokažejo, da številu baterij pri Verdunu ni zgleda v vojni povestnici. Strašno je število izstreljenih krogel. Motorskim vozovom je stavljena zelo velika uloga. Med kratkimi odmori topniških dvobojev dovažajo topovom nove krogle.

Zenske v vojašnicah.

Francoski vojni minister je odredil, naj se za opravljanje pomožnih poslov v vojašnicah (kuhanje, snajenje, pomivanje, šivanje, pisanje itd.) nastavijo ženske, da bi bilo toliko več moških porabnih za na fronto.

Turška bojišča.

V Mezopotamiji Angleži nimajo nobene sreče. Vse, kar podvzamejo, jim spodleti. Kut-el-Amara je baje že v veliki stiski.

Kut el-Amara pred predajo.

Angleški list „Daily News“ je dobil iz Kut-el-Amare od divizije angleškega generala Townsenda brezžično brzojavko, da se more posadka držati samo še nekaj tednov.

3000 mrtvih Angležev.

Pri mestu Felahie v Mezopotamiji so Angleži dne 9. aprila v šesturni bitki s Turki izgubili 3000 mrtvih in več ujetih. Največ je trpela 13. angleška divizija, ki se je svoj čas borila ob Dardanelah.

Grčija.

Angleži hočejo zasesti Kefalonijo.

Dne 9. aprila sta angleški in francoski poslanik v Atenah javila grški vladi, da bosta Anglija in Francija na otoku Kefaloniji (v Jonskem morju na zahodni strani Grčije pred vhomom v Korintski zaliv) izkrcali svoje čete. Ministrski predsednik je odločno protestiral proti nasilnemu zasedenju grške posesti. Po avdijenci pri kralju dne 10. aprila sta angleški in francoski poslanik objavila poročilo, da namerava jo Angleži v Argostoli na Kefaloniji ustanoviti oporišče za svoje brodomstvo, kar pa ne pomeni zasedenja otoka.

Rumunija.

Rumunija s srcem ni na naši strani, a razum jo sili vedno bolj k nam, posebno kar napreduje na Ruskem razkrojevalni proces. Iz tega stališča se morajo presojati vsi dogodki.

Rumunska zbornica.

V rumunski zbornici je bil dne 12. aprila sprejet proračun za leto 1916. Vlada je predložila zbornici postavno predlogo glede vpoklica letnika 1917 pod orožje in glede ostrejših kazenskih določil proti tiho-tapstvu.

Nemčija in Rumunija.

Iz Bukarešte in iz Berlina se poroča, da se je med nemško in rumunsko vlado dosegel sporazum glede izmenjave blaga in izdelkov. Obe državi si bosta zamenjavali svoje pridelke in izdelke razun vojne gradiva. Tozadevna pogodba je že podpisana.

Kedaj se bosta Rumunija in Grčija odločili?

Najuglednejši grški politiki izjavljajo, da je odvisno od izida pomladanskih bojev v Franciji, kakšno smer zavzame rumunska in grška politika.

Izvoz žita iz Rumunije.

Iz Braile se dne 11. aprila poroča, da je došlo do dne 11. aprila v Brailo 15.000 praznih vagonov iz Nemčije, od katerih so jih z žitom naložene spravili 13.000 v Nemčijo. Prihodnji teden se bo začelo izvažati 140.000 vagonov žita, za kar je že bila sklenjena kupna pogodba. Iz Rumunije odpošljejo v Nemčijo vsak dan po 250 vagonov rumunskega žita.

Rusko-rumunska trgovina neovirana.

Rumunski list „Adeverul“ poroča: Vesti, ki pravi, da je Rusija preovedala izvoz blaga iz Rusije v Rumunijo, se uradno zanika. Blagovni promet med Rumunijo in Rusijo je slejkoprej neoviran in so vse nasprotne vesti samo izmišljotine.

Nizozemska.

Senzacija je sicer minila, a ne nevarnost angleškega vpada, za to Nizozemska nadaljuje vojne priprave. Sicer pa se mora tekom malo dni odločiti, ali Angleži res poskusijo vpad ali ga ravno zaradi nizozemskih priprav opustijo.

Priprave Nizozemcev.

V tajni seji odločilnih nizozemskih državnikov se bo zahteval kredit 300.000.000 goldinarjev za oboroženje.

Napetost na Nizozemskem.

Iz Haaga se neuradno poroča: Nizozemsko vojno ministrstvo je zaukazalo vsem četam, da morajo ostati v svojih vojašnicah ter da jih tudi za nekaj ur ne smejo zapustiti. Ta odredba dokazuje, da je postal mednarodni položaj zopet resnejši.

Nemci oborožujejo nizozemsko mejo.

Rotterdamski „Courant“ poroča: Nemci so razvrstili ob nizozemski meji nove topove in podvojili straže v vseh belgijskih pristaniščih.

Italijani in Srbi.

Pariški listi dobivajo iz Italije poročila, iz katerih se vidi, da je razmerje med Srbi in Italijani vse prej kot prijateljsko. Gre se baje za bodoče razmerje med Italijani in Srbi. Srbi zahtevajo za se ne samo dosedanje Srbijo, ampak tudi sosedne pokrajine ob Adriji. Radikalni pariški listi so mnenja, da bodo morala Italija glede aneksijske izhodne jadranske obale ugoditi srbskim zahtevam.

Nikita ne sme obiskati Helene

Italijanska kraljica Helena je želela, da bi prišli ob Veliki noči njeni stariši k njej. Laškim ministrom se je naročilo, naj delujejo ob svojem obisku v Parizu v tem smislu. Francoska vlada pa ni hotela dovoliti, da bi kraljevska rodbina odpotovala iz Francije. Sedaj se trdi, da je spletkaril italijanski zunanji minister Sonnino proti obisku, ker bi ne videl rad, da se sestane črnogorski kralj Nikolaj z laško kraljico.

Nemčija in Japonska.

„N. R. Courant“ piše:

Japonski list „Asahi“ poroča, da je Nemčija po Ameriki drugič protestirala radi zaplenbe 1½ milijona dolarjev nemškega zlata v Tsingtau-u in zagrozila, da bo zaplenila 2 milijona jenov, katere je neka japonska banka v Nemčiji naložila. Japonska vlada je odgovorila, da je v Nemčiji se nahajajoče zlato zasebna last, med tem ko je v Tsingtau-u zaplenjeno zlato last nemške vlade.

Framasonske lože na bojiščih

Splitski „Dan“ piše:

Odkar se je pričela vojska, so Nemci osnovali tri vojne framasonske lože na bojiščih in sicer v St. Quentinu, Lüttichu in Varšavi. Poleg teh treh lož so se še osnovali trije vojni krožki na Francoskem in v Belgiji. Tako je: loža komandira v miru in v vojni.

Odločitev med Nemčijo in Ameriko.

Nizozemski „Telegraaf“ je dobil iz Vašingtona brzojavko, ki pravi, da bo padla v prihodnjem tednu odločitev v napetosti med Nemčijo in Ameriko.

Poročilih angleškega časopisja so se baje odnosi med Nemčijo in Ameriko vnovič zelo poostрили, ker se je zadeva zaradi potopitve angleškega jarnika „Sussex“, na katerem se je nahajalo več ameriških podanikov, pojasnila neugodno za Nemčijo. Smatra se, da bodo diplomatski odnosi med obema državama ali prekinjeni ali pa bo Amerika zahtevala od Nemčije obvezne izjave glede bojev nemških podmorskih čolnov.

Podmorski čoln brez periskopa

Pariški listi poročajo o vestih, ki pravijo, da se je Nemčiji posrečilo, zgraditi podmorske čolne — brez periskopa, kajti pri raznih potopitvah angleških in francoskih trgovskih ladij se je v zadnjem času opazovalo, da so sicer povzročali torpedni izstrelki nemških podmorskih čolnov penasto progo na morsk gladini, toda na napadajočih nemških podmorskih čolnih ni bilo opaziti nobenih periskopov. Nizozemski mornariško-strokovniški list „Landstorm“ piše, da ima v resnici nemška vojna mornarica podmorske čolne, ki niso opremljeni s periskopi, marveč se nahajajo na gornjem delu novjših nemških podmorskih čolnov zelo umetna naprava iz leče in zrcala, na kateri je omogočeno poveljniku podmorskega čolna opazovati sovražno ladjo ravno tako lahko in sigurno, kakor s pomočjo periskopa. Sicer morajo pluti novi nemški podmorski čolni na morsk gladini, kajti drugače bi ne mogli opaziti sovražnih ladij, toda ravno dejstvo, da nimajo periskopov, zabranjuje, da jih sovražne ladje ne morejo tako lahko opaziti in spoznati. Nova nemška iznajdba bo postala strahovito orožje v pomorskih bojih.

Politične vesti.

Nov deželni predsednik na Kranjskem. Z Dunaja se poroča, da bo v kratkem kranjski deželni predsednik Teodor baron Schwarz na lastno prošnjo upokojen. Na njegovo mesto pride secanji tržaški namestniški podpredsednik Henrik grof Attems, ki je bil svoj čas okraji glavar v Celju. Na Altemsovo mesto v Trst pride Friess-Skenetov sodelovalec s Koroškega, pl. Lobmayer. V Celovec pride na Lobmayerjevo mesto za podpredsednika baron H. urigner, sedaj v jaški refrent pri tržaškem namestništvu. Kakor izvemo, se se izvršijo na Kranjskem pri politični upravi druge važne spremembe.

Nemški „Volksrat“ za Spodnji Štajer je imel dne 12. aprila v mariborskem rotovžu zborovanje, na katerem so govorili dr. Orosel, dr. Ambrositsch in vpokojeni major Kramer. Celjski dr. Ambrositsch je poročal o delovanju nemških Volksratov v Avstriji. Na skupnem zborovanju nemških Volksratov, ki se bo prihodnje dni vršilo na Dunaju, bo spodnještajerski Volksrat zastopal dr. Ambrositsch in tam obrazložil program spodnjestajerskih Nemcev.

Četrto vojno posojilo. Uradno je določeno, da se četrto vojno posojilo podpisuje od 17. aprila do 15. maja. Vplačuje se za amortizacijo državno posojilo 93 odstotno in za državne zakladne listine 95,5 odstotno. Oborožje se obrne s 5 in pol ter se obrestni izplačuje vsako leto 1. junija in 1. decembra. Podpisuje se lahko začevši s 100 K. Amortizacijsko državno posojilo se bo vrnilo potem zrebanja v letih od 1922 do 1936.

Društvo za podpisovanje vojnega posojila. Vlada je izdelala vzorna pravila za ustanavljanje društev po vseh krajih in občinah širne države, ki naj zbirajo male subskribente za 4. vojno posojilo. Tem društvom bo pristopil lahko vsakdo tudi juristične osebe, kdor bo podpisal vsaj eden društveni delež. Za podpisane deleže bodo društva subskribirala vojno posojilo. Člani društev bodo lahko dobili svoje deleže v zadolžnicah vojnega posojila nazaj, povrh pa se primeren znesek v gotovini. Finančno ministrstvo namerava ta društva oprostiti pridobitinskega davka in tudi kolektivni ter neposredni prihodni. Izšlo je obširno navodilo za ustanovitelje in voditelje takih društev. Vzorna pravila in navodila je brezplačno dobiti pri političnih oblastnikih.

Pogajanja za obnovo avstro-ogrske nagodbe. Že dalj časa se vršijo sedaj na Dunaju, sedaj v Budimpešti pogajanja med avstrijskimi in ogrskimi ministri, ki se oficijelno označujejo le kot gospodarske konference. Cenura je končno dovolila povedati, da gre za obnovo avstro-ogrske nagodbe,

ki poteče s prihodnjim letom. Dosedanje nagodbe so se sklepale vedno le za deset let; tokrat gre predvsem za ureditev vprašanja, ne bi bilo li mogoče skleniti novo nagodbo za 20 ali 30 let ter tako uvesti v gospodarstvo monarhije večjo stabilnost. Avstrijski krogi stoji nadalje na stališču, da bo treba tudi dosedanje kvoto (razmerje prispevanja obeh držav k skupnim izdatkom, ki znaša sedaj 6:6:36:4) spremeniti v prilog Avstrije.

Razpuščena društva v Dalmaciji. Kakor smo že poročali, je bilo doslej v Dalmaciji razpuščenih 81 društev, in sicer 17 hrvatskih, med njimi 11 sokolskih društev in žup, 24 srbskih, med njimi 10 sokolskih društev in žup, 28 italijanskih in 12 mešanih, kateri ne nosijo niti hrvatskih, niti srbskih naslovov. — »Banda Cittadina« in »Filarmónica dramatica« v Splitu sta naznanili okrajnemu glavarstvu, da se razideta. Ravno tako se je razšlo tudi socialistično društvo.

1. maja ne bo delopusta. Socijaldemokratsko strankino zastopstvo in strokovna komisija sta izdala oklic, v katerem opozarjata, da delavstvo tudi letos prostovoljno opusti delopust in običajne demonstracijske obhode 1. maja. Majeve slavnosti se bo praznovala samo na majskih zborovanjih zvečer 1. maja.

Novi davki na Nemškem. Nemški državni zbor je dovolil celo vrsto novih davkov, ki bodo obremenili hudo obremenili. Za izgled, kako breme bodo ti davki, naj navedemo le en slučaj: Davek na cigarete je povišan in bo nesel nad 87 milijonov mark več kakor doslej. Da bi pušilci ne delali cigaret sami, je naložen na 1000 listkov cigaretnega papirja, oziroma na toliko ovojek davek 6 mark. To je tako visok davek, da v prihodnje pač ne bo nihče več sam delal cigaret, ker si bo vsakdo premislil plačati 60 pfenigov davka za 100 ovojek, ki veljajo 20 do 30 pfenigov. 100 listkov najboljšega cigaretnega papirja velja sedaj 10 pfenigov, zdaj pa bo treba z davkom vred zanje plačati 60 pfenigov. Zelo hudo breme bodo tudi nove poštne pristojbine. Posledica tega davka bo, da bo na adovalo razpošiljanje razglednic in da v kupčijem prometu ne bodo več pisali pisem, ampak raje dopisnice. Od dopisnice bo plačati namreč 7 pfenigov, od pisma pa 15. Že zdaj poročajo nemški strokovni listi, da bodo izginili pisalni stroji z velikimi črkami in stopili na njih mesto stroji z malimi črkami, s katerimi bo lahko na dopisnice mnogo zapisati.

Raznoterosti.

General Borojević častni občan 40 slovenskih občin. Mesto Postojna in 40 notranjskih občin je podelilo Nj. ekselenci generalu Borojeviću diplomu častnega občanstva. Rizbo in kompozicijo je izdelal akademični slikar Maks Gaspari, mapo pa tvrdka Denzler et Weiss na Dunaju.

Profesor Ivan Markošek †. Zopet je nemila smrt zahtevala svojo žrtev v vrstah lavantinske duhovščine, pobrala je enega izmed najboljših in najdelavnejših. Profesor Ivan Markošek je dne 11. aprila, ob 3. uri zjutraj, po kratki, pa mučni bolezni v 44. letu svoje starosti mirno v Gospodu zatisnil svoje oči. Rojen na Teharjih leta 1873 je študiral na gimnaziji v Celju in bogoslovju v Mariboru, ter je bil leta 1898 v duhovnika posvečen. Služil je kot kaplan v Smartnu v Rožni dolini in Vitanju, na to kot kornik vikar v Mariboru, kjer je leta 1907 postal veroučitelj na meščanskih šolah in leta 1911 profesor veronauka na realki. Pokojnik je bil neumorno vstrajen in delaven. Kot sin revnih starišev se je moral na gimnaziji sam preživiti s podučevanjem drugih gimnazijcev, in je s tem bornim zaslužkom še podpiral svojo dobro mater. Bil je vedno odličen učenec. Kot bogoslovec in duhovnik je porabil vsako betvico časa za študiranje, da je izpopolnjeval svoje znanje. Profesor Markošek je ves čas svojega bivanja v Mariboru z velikim navdušenjem deloval v katoliškem delavskem društvu; bil je, dasiravno ni stal temu društvu na čelu, vendar duša delavskega društva. Istotako je posvetil svoje moči tudi cecilijanskemu društvu. Vnet za vse dobro in vsestransko delaven je bil vendar skromen, ponižen, tih značaj, ki nikdar ni iskal priznanja in plačila za svoj trud na tem svetu. Poleg tega je bil globoko pobožen. V molitvi in premišljevanju je iskal tolažbe in nadnaravne pomoči pri svojem delovanju. Če je le bil prost, si ga gotovo našel vsaki dan popoldne pri blagoslovu: snloah je blagi pokojnik po več ur opravljal svoje molitve pred Jezusom v najsv. Zakramentu. Blagi pokojnik! Zapustil si nas prezgodaj in se preselil k Kristusu, da prejmeš plačilo od njega, ker si mu tako zvesto in neumorno služil na tem svetu. Mir in pokoj tvoji blagi in čisti

duši! — Pogreb se je vršil v četrtek, dne 13. aprila, popoldne na tezensko pokopališče. Vodil ga je preč. g. kanonik in stolni župnik Fr. Moravec, kateri mu je v stolni cerkvi, kamor se je zanesla rakev, govoril slovo. Na zadnji poti je spremljalo rankega nad 30 duhovnih sobratov, gojenci mariborskih srednjih šol, zastopniki društev, pri katerih je pokojnik sodeloval, in velika množica drugega občinstva. Katoliško delavsko društvo se je udeležilo pogreba s svojo zastavo.

Župnik Andrej Keček †. V Središču je dne 11. aprila po daljšem bolehnju umrl č. g. Andrej Keček, vpokojeni stoprški župnik. Rajni je bil rojen 13. novembra 1861 v Ormožu. V duhovnika je bil posvečen dne 18. julija 1885. Služboval je kot kaplan v Negovi, pri Sv. Križu pri Ljutomeru, v Trbovljah, Leskovcu, H. čah, Rajhenburgu, pri Sv. Petru pri Radgoni, na Muli, v Kostrivnici in Sv. Rupertu v Sov. goricah. Kot provizor je bil nameščen v Leskovcu, Breznu, na Muli in v Stoprcih. Župnijo Stoprce je dobil dne 1. avgusta 1905. V pokoj je radi bolehnosti stopil dne 30. aprila 1915 in se je nastanil v Središču. Rajni je v Stoprcih, kakor tudi v domačem ormoškem okraju vneto deloval pri naši gospodarski in izobraževalni organizaciji. Pogreb se je vršil danes dopoldne v Središču. Svetila pokojnika večna luč!

Duhovniške vesti iz Varaždina. Cesar je imenoval posvečenega škofa dr. Dominika Premuša za predstavnika za priorja vranskega in za arhidijakona gorenskega in zagorskega. — V nedeljo, dne 2. aprila je v Varaždinu služil novo sv. mašo tamošnji rojak kapucin o. Marko Urovč. Primicije se je udeležilo mnogo odličnih zastopnikov, duhovniškega, uradniškega, vojaškega in posvetnega stana. Narodni zastopnik g. Josip Miklovič je med gosti nabral za po potresu hudo oblikano hrvaško Primorje 100 K.

Dvanajsta obletnica smrti Josipa Jurija Strossmayerja. Dne 8. aprila je minulo 12 let, odkar je veliki vladika, nesmrtni Josip Juraj Strossmayer v škofovskem dvoru v Djakovu zatisnil svoje oči za vedno. Z njim je padel v grob največji dobrotnik in pospeševatelj kulturnega napredka hrvatskega naroda. Ker mu je — kakor je govoril — Bog več dal, nego mu je treba, je sodelil velik pokojnik, da ga je Bog obremenil z dolgom napram svojem narodu. In ta dolg je Strossmayer poplačal v obilni meri. Postavil je višji kulturi hrvatskega naroda stalne podlage, postavil je hramove znanosti in je s tem zagotovil svojem narodu prvenstvo na Balkanu. Zvest do groba prestolu in monarhiji, je pokojni vladika uveljavil hrvatski narod, da čuva svoj državno-pravni položaj in svojo narodno samostojnost. Njegova ljube in in darežljivost je v enaki meri objemala vse hrvatske pokrajine, ali ljubil je tudi našo slovensko zemljo. Radi svojega rodoljubnega mišljenja in delovanja je moral prestat marsikatero neprijetnost, ali nikdar ni odnehal, ali izpreminjal svoje smeri. Opravičeno so ga nasprotniki označili kot »vojevitnega škofa«. Umetnosti, ki jej je odprl poti v Hrvatsko in jo vzljubil s hrvatskim bitjem in življenjem, je pokazal pot, po kateri je treva hoditi, postavivši veličastno stolno cerkev v Djakovu. Vsem je ostavil sijajen izgled žakega in dejanskega rodoljuba, ostavil posebno hrvatskim velikašem in imovnikom. Neminljiva slava njegovemu spominu!

Papež in indijski princ. Na papeževu prošnjo je izpusčila nemška vlada princea Rahmana Menon, ki je najstarejši sin in prestolonaslednik vladarja države Kočim ob morski obali Malabar v južni Indiji. Ta princ, ki se je bojeval kot poveljnik večjega oddelka indijskih čet v angleški armadi na francoskem bojišču, je prišel v nemško ujetništvo. Čeprav princ oče ni katoličan, se je vendar s polnim zaupanjem obrnil do sv. Očeta, da mu izposluje pri nemški vladi izpust sina iz ujetništva. Nemška vlada je papeževi volji ustregla in indijski princ se je že vrnil v svojo domovino.

Junaški čin katoliškega duhovnika. Angleži so na svoji bojni črti v Flandriji poslali 8 mož na poizvedovanje. Ker se nobeden ni vrnil, se je oglašal katoliški vojaški duhovnik, da hoče iti onih 8 mož iskati. S križem v roki je stopil duhovnik po ozemlju med bojnim črtama. Nemci so ga spoznali in so ga pri njegovem delu pustili pri miru. Duhovnik je našel 4 mrtve Angleže, katere je pokopal, ostali 4 pa so bili prišli v nemško ujetništvo.

Za katoliško časopisje. Priprosti kmečki hlapec v vasi Terenten na Tirolskem je pred tremi leti pristopil k Pijevega društva, ki ima namen pospeševati in širiti v Avstriji katoliško časopisje. Pozneje se je oženil in je moral kot cesarski lovec v

vojsko. V sredi med najhujšimi boji se je vrtil Tirolec spomnil Pijevega društva in je pisal svoji ženi, naj pošlje v njegovem imenu društvu 10 K. Žena je to storila. Le ošnje spomlad pa je mož padel. Vdova je prišla k svojemu župniku in mu izročila zopet 10 K za omenjeno društvo, in sicer kot spomin na svojega padlega moža. Žena je rekla, da je trdno prepričana, da ravna v duhu rajnega, ako podpira društvo, za katero je bil on celo na krvavem bojišču tako zelo vnet. — Protikato-liški zmag celo v sedanjih resnih časih ne miruje. Radi tega je osobito za nas, ki smo ostali doma, nujno potrebno in je naša sveta dolžnost, da širimo, podpiramo in na vse mogoče načine delujemo za dobro katoliško slovensko časopisje.

Varaždinske novice. Na svojem domu v Mihovljanu je dne 1. aprila umrl na težki bolezni Klavdij baron Fidler star 56 let. Pokojnik je bil radi svoje dobrosrčnosti spoštovan daleč na okrog. — Dne 7. aprila se je v Ivancu v hrvatskem Zagorju zaročila gospodična Micika Babič hči tamošnjega gostilničarja, z varaždinskim rojakom gosp. Ivanom Petanjkom, narednikom 25. zagrebskega domobranskega polka.

Osebnostna vest. Privatnemu docentu za statistiko na dunajski univerzi ministerjalnemu podtajniku dr. Francu Žizek je bila razširjena vena legendi (pravca predavanja) na polje politične ekonomije. Dr. Žizek je, kakor znano eden najuglednejših avstrijskih statistikov.

Francoski učitelji v vojni. Izmed francoskih učiteljev jih je bilo mobiliziranih okroglo 30.000, 200 jih je padlo, 6000 jih je ranjenih in kakih 6000 ujetih.

Sprejem pomorskih aspirantov v vojno mornarico leta 1916. Po razglasu vojne a ministrstva se letos sprejme 70 pomorskih aspirantov v vojno mornarico. Prošnje za sprejem je vlagati do 1. avgusta 1916 pri vojnem ministerstvu, mornarški oddelek. Pogoji so: starost pod 20 let, fizične sposobnosti, matura na gimnaziji, realni ali enaki šoli, neomadeževano vedenje. Natančnejša pojasnila dajo okrajna glavarstva.

Sodelovanje učiteljev pri rajfajznovkah. Moravska zveza nemških kmetijskih zadrug se je bila obrnila do deželne šolskega sveta s prošnjo, da naj priporoči učiteljicam, pomagati pri delu v kmetijskem kreditnem in drugem združništvu. Ker je v poklicanih mnogo učiteljev v vojaško službo, so mnoge zadruge izgubile svoje tajnike, poslovodje in druge združne funkcionarje. Vzdržanje poslovanja v zadrugah pa je največjega pomena za kmetijsko ljudstvo in zato je načelstvo zveze sklenilo, kolikor mogoče ženskih učiteljskih moči pritegniti za delo v zadrugah in jim izročiti pred vsem knjigovodstvo in korespondenco, seveda proti primerni odškodnini. Deželni šolski svet je nato s posebno okrožnico opozoril učiteljice in jim priporočil, da naj z ozirom na veliko važnost združne organizacije radovoljno sodelujejo pri poslovanju zadrug.

Darovi dijaški kuhinji v Mariboru. Slavno Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K, g. šolski svetnik Franc Jerovšek, c. kr. profesor, 20 K, č. g. Franc Škof, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, 10 K, g. Leopold Petovar, veleposestnik v Ivanjkovecih, 10 K, g. J. Mavrič, nadučitelj pri Sv. Trojici v Slov. goricah, 10 K. Vsem darovalcem izreka odbor dijaške kuhinje najtoplejšo zahvalo.

Zvišanje deželnih doklad na pivo na Stajerskem. Po po očitu graških listov je dobil deželni odbor štajerski dovoljenje od osrednje vlade, da sme zvišati za prvo polovico tekočega leta deželne doklade na pivo za 4 krone za hektoliter.

92% dividende. Ogrska osrednja družba tovarnarjev in veletržev z uspehom izkazuje za leto 1915 414.176 K čistega dobička in je sklenila, da bo obrestovala delnice z 92%. Družba namreč po pravih ne sme razdeljevati več kot 5% dividende, ostali dobiček bi po končani vojski pripadal državi. Bogataši, večinom židje, pa so si znali pomagati in so določili, da ne bodo izplačevali dividende, pač pa bodo obrestovali deleže po — 92%!

Pametna odredba. Razni ogrski, zlasti budimpeštanski vojaški dobavitelji so v tej vojski silno obogoteli. Te osebe, ki so kar čez noč obogatele, so začele zelo razkošno in potratno živeti. V zadnjem času je budimpeštanska policija dognala, da se zbira v Budimpešti ti novodobni milijonarji, ki se shajajo v raznih hotelih, kavarnah, ponajveč pa v raznih klubovih in zasebnih prostorih, kjer igrajo noč in dan prenovedane igre. Ogrsko ministrstvo je zdaj izdalo odredbo, ki določa, da je od sedaj naprej na Ogrskem prenovedano igrati hazardne igre. Tudi je oblast zaplenila velikanske svote denarja, ki jih je našla v teh igralnicah.

Kdo podražuje kavo? Iz Prage se poroča: Že delj časa je neka oseba opazovala, kako nalaga velika tvrdka Schenker v Pragi neprestano velike zaloge kave v svoja skladišča. Oblast je odredila pre-

iskavo skladišče in našli so v raznih skladiščih omajene tvrdke 150.000 kg kave. To ogromno zalogo je nameravala prodajati tvrdka v času, ko bi bila kava najdražja. Oblast je zalogo takoj zaplenila. Kdo torej dela draginjo?

Najvišje cene za koruzo, fižol, grah in lečo na Ogrskem. Ogrska vlada je določila za Ogrsko najvišje cene za koruzo, fižol, grah in lečo in sicer lanškega pridelka.

V Gradcu vse na karte! Vladni komisar za mesto Gradec, pl. Underrain, je odredil, da se more v Gradcu od dne 20. aprila naprej mleko kupiti edino na podlagi mlečnih kart. S to odredbo se izoče zagotoviti potrebno mleko za otroke, doječe matere in bolnike. Doječe matere in otroci, ki še niso dve leti stari, dobijo na dan 1 liter mleka, otroci od 2 do 6 let pol litra mleka, bolniki pa toliko, kolikor jim baš zdravnik predpiše. Liter mleka ne sme stati več kakor 40 vin.

Poštni promet z Belgijo. Pisemski poštni promet z belgijskim ozemljem, katerega so zasedle nemške čete, je sedaj zopet dovoljen za Nemčijo, Avstrijo, Bolgarijo in Turčijo.

Otvoritev etapnih poštinih uradov v Srbiji. V onem delu Srbije, katerega so zasedle avstrijske čete, so nanovo ustanovljeni etapni poštni in brzojavni uradi v Smederovu, Čačaku, Krajevcu, Užicu, Kruševcu in v Jagodini.

Denarni promet z bojišč. V mesecu februarju t. l. je poslalo vojaštvo z bojišč v zaledje 25 milj. 183.293 K po poštinih nakaznicah, 10.417.932 K pa poštini hranilnici, torej zavsem 35.601.205 K.

Posiljanje živih vojakom na bojišče. Vrhovno armadno poveljstvo je dovolilo, da se smejo pošiljati vojakom na bojišče tudi taka živila, ki se ne pokvarijo, kot prašena in zmleta kava, sladkor, čokolada, čaj, sušor, konzerve vsake vrste, toda v pločevinastih in dobro zamašenih posodah, najalje med v pločevinastih posodah, ki pa morajo biti dobro zamašene, da tekočina ne pokvari predmetov, ki se nahajajo v dotičnem poštnem zavozu.

Vzorci blaga vojakom na bojišče. Poštno ravnateljstvo za Stajersko razlašča, da se množijo slučajni, da občinstvo, ki pošilja vorce blaga vojakom na bojišče, ne upošteva tozadevnih predpisov. Predvsem se povdarja, da teža posamezne poštno pošiljke vzorca blaga ne sme znašati več kakor 350 gramov. Kot vzorci blaga se ne smejo pošiljati predmeti, ki se pokvarijo. Nadalje ni dovoljeno pošiljati vžigalic, kresil in vžigalnih naprav na bencin ali spirit, samoumevno tudi ne bencina in spirita, tudi ne tedaj, če so take steklenice zavite v papir ali v kako drugo tvarino. Poštno pristojbino mora plačati odpošiljatelj in znaša do 250 gramov 10 vina jev in do 350 gramov 20 vin.

Poštni promet med Avstrijo in generalno vladno pokrajino Varšavo. Trgovinsko ministrstvo razlašča, da je odslej naprej zopet dovoljen poštni promet med Avstrijo in med generalnim vladnim okrožjem varšavskim. Posiljati je dovoljeno popolnoma z znamkami opremljena pisma, ki pa ne smejo biti zalepljena, tudi priporočena pisma, dopisnice, vzorci blaga ter navadne poštna nakaznice. Pisma smejo biti pisana samo v nemškem jeziku in ne smejo vsebovati nobenih vojaških obvestil. Ine in bivaljske odpošiljkeve mora biti natančno označeno. Poštna pristojbine so ravno tiste, kakor veljajo za promet med Avstrijo in Nemčijo. Denarni zneski na poštinih nakaznicah morajo biti označeni v markah in se ne smejo glasiti na višjo svoto, kakor do 500 mark. Nakaznice se izplačujejo v Varšavi v vrednostnem razmerju 100 rubljev = 150 mark.

Nemčija zvišala davek na pse. Nemška vlada je zvišala davek na pse od 30 na 50 mark, in sicer za pse, ki so samo v zabavo. Dosedaj je že bilo sled tega davka odstranjenih čez 500 psov.

Psi za armado. Vojno ministrstvo razlašča: V varstvo čet proti sovražnim presenečenjem in za izsleditev težko ranjenih vojakov, ki so obležali kje na samem, potrebuje armadna uprava psov. Ker so ti nevarno zve-ti stražni psi posebno dobri skidilci, se zavratni sovražnik pravočasno zapazi in se sumljivi, zločinski individui ustavijo ter se na ta način prihrani mnogo dragocnega človeškega materiala; sanitetni psi, takorekoč bratje prvih, pa so s svojim občudovanjem vredenim delovanjem rešili že n-število človeških življenj. Iz teh razlogov se armada uprava trudi z vsemi razpoložljivimi sredstvi, da zviša število teh zvestih, pridnih in neobhodno potrebnih pomagačev. Že to, da je javnost sama spoznala potrebo, je zadostovalo, da je dobila armadna uprava nekaj prav izbornega pasjega materiala, tembolj je upati na podlagi tega

poziva, da se bo našlo prav mnogo lastnikov, ki bodo svoje pse, v kolikor so uporabljivi za omejen namen, pripustili za cimenjeno patrijotično in človekoljubno porabo. Zlasti uporabljivi bi bili za te namene nemški ovčarski psi, dobermanski pinči, airedaleteriiji. Lastniki svoje pse lahko darujejo ali pa jih proti poznejši povrnitvi prepuste samo za čas vojne. Da se pripravljene psi poberejo, zato skrbi armadna uprava Vprašanja in prijave je nasloviti na poveljništvo c. in kr. tečaja za voditelje vojnih in sanitetnih psov (K. u. k. Kriegs- und Sanitätshundeführerkurs) Dunaj XVIII. Herbeckstrasse 66. (telefonska št. 39.165). Bernhardine, Leonberžane, doge in druge kot tovarne žvali uporabljive pse pa je prijavljati na naslov: K. u. k. Befestigungsbaudirektion (K. u. k. Kriegshundeabteilung), Dunaj, VI., Getreidemarkt 9. (telefonska št. 8002).

Anarhisti na delu. V mestu Čikago v Združenih državah Severne Amerike so prišli na sled anarhistični zaroti, koje namen je bil umoriti vse vladarje vojskujčih se držav. V prvi vrsti so nameravali zarotniki umoriti ruskega carja Nikolaja in nemškega cesarja Viljema.

Dopisi.

Maribor. Dne 11. t. m. je po daljši bolezni umrla soproga tukajšnjega c. kr. okrajnega višjega zdravnika g. dr. Ivana Mauzca, gospa Celestina Mauzca. Plemeniti gospej svetila večna luč!

Maribor. Srečnega se lahko šteješ, če ujameš v kaki mariborski trafiki kako cigareto, a cigaretnegega tobaka pa sploh ni dobiti, kar zlasti občutijo naši vojaki.

Ruška kočja se odpre letos izjemoma že o Velikonoči in bo tedaj tudi že oskrbovana. Oskrboništvo ostane v prejšnjih rokah. Ako bo mogoče, bo na velikonočno nedeljo pri Sv. Anehu služba božja.

Št. III v Slov. gor. Bralno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 30. aprila, predstavo iger „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Čevljar.“ Nastopijo mladeniči naše Marijine družbe.

Marenberg. Na Belo nedeljo, dne 30. malega travna, se vrši mesečni sestanek za Mladeniško in Dekliško Zvezo pri podružnici Sv. Janeza predpoldne v društveni sobi.

Pekel pri Poljčanah. Preskrbovalni odbor. Mariborsko okrajno glavarstvo naznanja, da se je v svrhu razbremenitve preskrbovalnega odbora v Slov. Bistrici na prošnjo več občin v Dravinjski dolini ustanovil v Peklu pri Poljčanah nov preskrbovalni odbor za sledeče občine: Sv. Ana, Dežno, Pekel, Hošnica, Hrastovec, Jelovec-Makole, Žabljek, Laporje, Luščekavas, Modraže, Pečke, Brezje, Poljčane, Pretrž, Stanoško, Statembreg, Stopno in Studenice. V odboru so: Karol Sima, župan v Peklu, kot načelnik, A. Vouk, trgovec v Peklu, kot načelnikov namestnik, ter člani Hartner Franc, pekovski mojster v Poljčanah, Grobelshek Franc, prokurist v Poljčanah, Koropec Franc, župan v Studenicah, in Ozebek F., trgovec v Makolah. Nakaznice za moko za imenovane občine se morajo glasiti izključno le za mlin A. Gruntnerja v Poljčanah. Gruntnerjev mlin ima nalog, da ima moko, katero sam izdeluje, ali moko iz žita, ki mu ga nakaže vojno-žitno-prometni zavod v Gradcu, in oskrbovalni urad mariborskega okrajnega glavarstva, na razpolago za imenovane občine.

Poljčane. V Spodnjih Poljčanah je umrl v 48. letu svoje starosti gostilničar in posestnik Ant. Fijavž. N. v m. p.!

Celje. Dne 10. aprila je prišel 29letni delavec Janez Zafran, doma iz Liboj, na tukajšnji železniški postaji pod kolesa železniškega voza. Skočil je na vlak, ko je še bil vlak v polnem tiru, tako nesrečno iz železniškega voza, da mu je odrezalo obe nogi. Težko poškodovanega so spravili takoj v tukajšnjo deželno bolnišnico.

Celje. Celjsko okrajno glavarstvo nam piše: Ker pri dražbi dne 30., oziroma dne 31. marca 1916 ni bilo primernih ponudb, se vrši zakup občinskih lovov po javni dražbi za dobo šestih let, to je za čas od 1. julija 1916 do dne 30. junija 1922 in sicer: Št. Lenart nad Laškim trgom s površino 1272,9633 ha v četrtek, dne 27. aprila, ob 12. uri dopoldne, v obč. pisarni v Laškem trgu. Št. Jurij na južni žel. okolica v obsegu 4496,3245 ha, Frankolovo v obsegu 1644,1002 ha v petek, dne 28. aprila, ob 10. uri dopoldne v Celju v pisarni c. kr. okrajnega glavarstva. Izključna cena za občinski lov Št. Lenart nad Laškim znaša 102 K, za občinski lov Št. Jurij ob j. žel. okolica 600 K in za Frankolovo 100 K. Vsak dražitelj mora pred pričetkom dražbe založiti enak znesek, kakor znaša izključna cena, v gotovini ali pa v vrednostnih papirjih kot vložnino. Zdražitelj mora takoj stroške dražbe, potem znesek v visokosti izključne cene enak enoletni zakupnini v gotovini ali v vrednostnih papirjih kot vložnino ali varščino založiti, a nadalje še plačati enoletno zakupnino ter založiti kolektivno za pogodbo po lestvici II. Omeni se, da bo v slučaju, da se vsled morebiti tekočih vzklícov (pritožb) ali v smislu nadaljnjih določb te postave s končno sodbo površje občinskega lovskega ozemlja raz-

širi ali skrči, tudi zakup zvišan, oziroma znižan. — Dražbeni akt mora b. kr. okrajno glavarstvo Celje potrditi.

Celje. Mestni magistrat naznanja, da je v mestni klavnici na oddajo večje število hladilnih celic za meso. Tozadevna pojasnila se dobe na mestnem uradu.

Planina. Poštno ravnateljstvo za Stajersko je ustanovilo v Skarnicah pri Planini novo pošno nabiralno postajo, ki bo poslovala od dne 16. aprila t. l. nadalje. Nova poštna nabiralna postaja bo imela enkrat na dan pošno zvezo s poštnim uradom v Planini (Sp. Stajersko).

Šoštanj. Tukajšnja tovarna za izdelovanje usnja Franc Woschnagg (Vošnjak) namerava zgraditi železniški tir od postaje Šoštanj-kopaljšče Topolšica, proti do tovarne za izdelovanje usnja. Tozadevni komisijski ogled se bo vršil na licu mesta dne 27. aprila t. l.

Cesar odlikuje slovensko mater.

Sedem sinov in zeta pri vojakih.

Iz Šmarja pri Jelšah se nam piše:

Vdova Marija Markuš ima sedem sinov in zeta, ki je stotnik, pri vojakih. V petek, dne 7. aprila, je doletela to priletno mater izvanredna sreča in veselje. Dobila je od presvitlega cesarja krasno podobo Matere božje z Jezusom v naročju. Na podobi je cesarska krona z inicijalijami presvitlega cesarja Franca Jožefa. Podoba je srebrna pa pozlačena in je vredna 100 K. Zraven tega še je prejela v denarju 500 K.

Po kratkem, jedrnatem nagovoru vlč. g. dekanu Ivana Bolanec je blagorodni g. baron Müller, c. kr. okrajni glavar v Celju, v priučenosti večih gospodov v občinski pisarni izročil ta imeniten dar blagi ženi, ki je bila od veselja do solz ginjena.

Krasen spomin za njo in njene otroke!

Zadnja poročila došla v petek dne 14. aprila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo

Dunaj, 13. aprila.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Prejkoslej je položaj nespremenjen.

Albansko bojišče.

Prejkoslej je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče.

Artilerijski ogenj na mnogih mestih bojne črte vstraja z menjajočo se močjo. Na Ponale-cesti so boji zopet v teku.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 13. aprila.

Francosko bojišče.

Splošno se pri večinoma neugodnih opazovalnih razmerah včerajšnjega dne ni mogla razviti posebna vojna delavnost; vendar se ostali na obeh straneh Moze, v ozemlju Woewre in na višini južnoizhodno od Verduna artileriji živahno delavni.

Južnoizhodno od Alberta je nemška patrulja v angleškem jarku ujela 17 mož. Francoski napad s plini v okolici kraja Puis aleine, severoizhodno od Compiègne, je ostal brezuspešen.

Rusko bojišče.

Južno od Naroškega jezera se je ogenj ruske artilerije znatno ojačil.

Izhodno od kraja Baranoviči so bili sunki sovražnik oddelkov po naših prednjih stražah odbiti.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Baron Burian v Berolinu.

Dunaj, 13. aprila.

Minister zunanjih zadev baron Burian se je podal v Berolin, kjer se bo posvetoval z državnim kancelarjem pl. Bethmann-Hollwegom.

Francoske pesmi v tirolskih gorah.

Iz vojnega tiskovnega stana se dne 13. aprila poroča:

Včeraj (dne 12. aprila) so bile naše čete v Formae-postojanki (ozemlje gorovja Cristallo na južnem Tirolskem) presenečene, ko so slišale pri sovražniku francoske pesmi in vslikle. Italijani bodo menda sami komaj verjeli, da bi take glodaljske šale v vojski kaj vleklo. Sicer bi bilo pozdraviti, če bi se tudi — francoske čete seznanile s tirolskimi gorami in njih branitelji.

Francozi dvomijo.

Milanski „Secolo“ poroča iz Pariza:

Kljub pariški konferenci so ostali francoski parlamentarni krogi v skrbeh radi skupnega vojaškega nastopanja zaveznikov. Senatska komisija za vojaške zadeve je sklenila, da bo posebni podkomisiji izročila nalogo, da študira skupno delovanje v vojaškem oziru. Dela te komisije bodo uplivala na to, da se določi zadržanje francoske vlade na prihodnjem posvetovanju zaveznikov.

Zadeva „Sussex“ se ne bo poostrila.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz Nov. Jorka:

Večina jutranjih listov je mnenja, da se zadeva „Sussex“ z ozirom na izjavo Nemčije, da njeni podmorski čolni niso torpedirali te ladje in radi negotovosti dokazilnih sredstev, ne bo poostrila, posebno ker so se glasom evropskih poročil „Tubantia“ in drugi parniki potopili vsled min in ne vsled torpednih napadov. Nekateri listi zahtevajo, da bi se naj o skupnem delovanju P-čolnov razpravljalo na podlagi zbranega dokazilnega gradiva.

Gibanje za mir narašča.

Iz Geneve se dne 13. aprila poroča:

„Tems“ razpravlja o rastočem mirovnem gibanju. Za mir ne agitira samo ena tretjina francoskih socialistov, ampak tudi številne nevtralne skupine v Italiji, na Nizozemskem in v Škandinaviji. Te skupine zavzemajo napram četverosporazumu skoro grozeče stališče, ker četverosporazum prezira svoboščina, na katere je prisegel. „Tems“ odločno odklanja ta predbacivanja in pravi, da so nevtrali izročili četverosporazumu borbo za splošne pravice in morajo radi tega sedaj biti potrpežljivi in morajo čakati.

* **P. n. gg. katehetom** se uljudno naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru na razpolago veliko izbiro raznovrstnih obhajilnih podob. Na zahtevo se pošlje tudi vzorce, ki pa se naj vsakokrat takoj vrnejo, da se lahko pošljejo še drugim gospodom. Vse podobe imajo že besedilo. Za razne gospode tiskati razna besedila je letos popolnoma nemogoče, ker nimamo tiskarne na razpolago skoraj nič več osebja. Naj se torej vsi p. n. gospodje blagohotno zadovolijo z enotnim besedilom. Cene so kljub veliki draginji le povprečno za 20% višje od lanskih.

* **Velikonočne razglednice.** V prodajalni tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobijo izvanredno krasne velikonočne razglednice.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk št. 87:

Ujeto moštvo:

(Konec.)

Stadina Janez, pešec; Sterčko Janez, nadomestni rezervist, Slovenjgradec (Jelabuga, Rusija); F. Stojnšek, nadomestni rezervist, okolica Ptuj (Lajže, Kazan, Rusija); Stopinšek Martin, nadomestni rezervist, ptujška okolica (Rusija); Strašek Franc, črnovojniški pešec, Brežice (Montreale, Palermo, Italija); Stropnik Franc, pešec, Velenje (Silovski-Rudnik, okrožje Slaviansorbsk, Jekaterinoslav, Rusija); Štruc Valentin, črnovojniški pešec, Spodnji-Dolič, (ranjen, Latisana, Italija); Šuler Mihael, pešec, Griže, Celje (Jelabuga, Rusija); Šuligoj Janez, pešec, Sv. Ilj (v Rusiji); Švarc Anton, črnovojniški pešec, Šoštanj, (Montreale, Palermo, Italija);

Terčič Florijan, pešec, Slatina (Alatir, Simb., Rusija); Teršek Alojzij, pešec, Sv. Krištof, Celje (v Rusiji); Teuš Jožef, pešec, Beljak (Rusija); Topolovšek Franc, nadomestni pešec, Brežice (Čistopol, Kazan, Rusija); Trafela Jožef, nadomestni rezervist, okolica Ptuj (ranjen, bolnišnica št. 18, Moskva, Rusija); Turk Franc, nadomestni rezervist, celjska oko-

lica ranjen, bolnišnica št. 4, Rjezan, Rusija); Tušek Vinko, poddesetnik, Ptuj (Rusija);

Ujčič Valentin, nadomestni rezervist (bolnišnica št. 11, Moskva, Rusija); Urleb Janez, četovodja, Sv. Jurij, Celje (Jelabuga, Vjatka, Rusija); Uršič Mat., nadomestni rezervist, Središče (Čistopol, Kazan, Rusija);

Vavpotič Franc, pešec, Ptuj (Rusija); Velič Jurij, črnovojniški pešec (Castello Brescia, Italija); J. Verbancec, pešec (Maddaloni, Italija); Verbanek Jožef, desetnik, Turškirh (Maddaloni, Italija); Verbovnik Franc, črnovojniški pešec, Konjice (Maddaloni, Italija); Veselko Martin, poddesetnik v rezervi, Velika Nedelja (Rusija); Vizjak Albert, enoletni prstovoljec, desetnik, Škofljava, Celje (Monforte, Palermo v Italiji); Vodenik Franc, pešec (Rusija); Vođušek Peter, nadomestni rezervist, Ribnica (Černi Jar, Astrahan, Rusija); Volave Janez, nadomestni rezerv., Slovenjgradec (bolnišnica št. 15, Moskva, Rusija); Volo Franc, pešec, (Rusija); Voršič Franc, titularni četovodja v rezervi, Ptuj (ranjen, Rusija); Vauda Anton, črnovojniški pešec, Ptuj (Pizzighettone, Italija); Weissbacher Janez, štabni narednik, ptujska okolica (Pizzighettone, Italija); Vengust Adolf, častniški sluga, Konjice (bolnišnica št. 29, Vladimir, v Rusiji); Vučolen Jakob, pešec, Ptuj (Pizzighettone v Italiji);

Zabovnik Robert, poddesetnik (Rusija); Zafnik Engelbert, poddesetnik, Muta (Rusija); Zafošnik Jožef, poddesetnik, ptujska okolica (ranjen, St. Mihele ali Tagliamento, Italija); Zakšek Franc, črnovojniški pešec, Brežice (Maddaloni, Italija); Zaje Jan., pešec (Rusija); Zakrajšek Anton, nadomestni rezerv., (Rusija); Zapušek Franc, pešec, Brežice (Čita, Rusija); Zaveč Janez, nadomestni pešec, ptujska okolica (Jelabuga, Rusija); Železnik Jožef, pešec, Ptuj, Rogaškagora (Tjumen, Rusija); Zemlak Jurij, črnovojniški pešec, Ptuj, (ranjen, Latisana, Italija); Zlaus Martin, črnovojniški pešec, Sv. Martin, Celje (Sergač, Nižni-Novgorod, Rusija); Žmakar Franc, pešec, Sv. Jurij ob južni žel. (Rusija); Žnideršič Janez, nadomestni rezervist (Rusija); Zobec Ivan, nadomestni rezervist (Rusija); Zohar Mihael, poddesetnik, Sv. Jurij, Celje (Jelabuga, Rusija); Žolgar Matija, črnovojniški desetnik, Brežice (Jelabuga, Rusija); Zorjan Janez, nadomestni rezervist, Ljutomer (Rusija, Tatarsk).

Domobranski pešpolk št. 26:

Padli častniki:

Ogrizek Bogomir, praporščak, Maribor.

Ranjeni častniki:

Bende Franc, kadet, Maribor.

Čepič Karol, kadet, Maribor.

Padlo moštvo:

Batič Jožef, pešec; Breg Jakob, pešec iz Maribora;

Cizej Franc, pešec, Celje; Colnarič Franc, pešec, Rogaškagora;

Drame Jakob, pešec, Celje;

Krajnc Leopold, pešec, Maribor; Kokol Rud.,

pešec, Konjice; Kolarič Franc, pešec, Ptuj; Korošec Janez, pešec, Ljutomer;

Oprčkal Alojzij, pešec, Celje;

Petrič Jakob, pešec, Konjice; Popušek Alojzij, pešec, Ptuj; Pajtlar Janez, pešec; Petek Martin, desetnik, Sv. Pavel pri Prebolu; Pirc Feliks, četovodja, Vitanje; Plevnik Janez, pešec, Šmarje pri Jelšah; Polt Jožef, pešec; Preložnik Franc, pešec, Novacerkev, Celje; Puntigam Anton, pešec, Radgona; Rak Jakob, pešec, Maribor; Rudolf Franc, pešec, Ljutomer;

Slemenšek Janez, poddesetnik, Loče, Konjice; Slogovič Franc, pešec, Ljutomer; Štefan Fil., pešec; Sakelšek Martin, pešec, Ptuj; Šelih Janez, pešec iz Konjice; Senečič Franc, pešec, Slatina; Strohmeier Alojzij, četovodja, Radgona;

Tikauc Jožef, pešec, Sladkagora; Toplak Pavel, pešec, Ptuj;

Umek Janez, pešec, Brežice;

Vodenik Franc, pešec, Konjice okolica; Vebernik Franc, pešec, Hardek;

Žigart Štefan, pešec, Fram; Žilnik Franc, pešec, Celje; Žnidaršič Franc, pešec; Zorko Jožef II, pešec, Brežice; Župevc Jožef, pešec, Brežice.

Lovski bataljon št. 7:

Razni:

Dolinšek Oton, kadet, bosansko-hercegovski pešpolk št. 4;

Kralj Ivan, nadporočnik, 27. črnovojniški pešpolk;

Mareš Franc, praporščak, 30. domobranski pešpolk;

Omerzu Ivan, kadet iz Celja;

Pretner Jožef, kadet iz Laškega;

Sir Ladislav, poročnik.

Knjigoveza

vojaščine prostega sprejme takoj **Ed. Siluza**, Maribor.

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgusta dolgot 1—2½ m. Obvezne ponudbe za takoj z navedbo postaje doposlalati tvrdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)

Novi Pridigar I. letnik, krasno vezin, se dobi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 8 k. P. s. Naročniki, ki so še vso ali deloma dolžni naročnino, so prošeni, da pošljejo zastale svote **semkaj** po razposlanih položnicah, sicer pa tudi po poštinih nakaznicah.

Na Kalvarijo!

30 Križevih potov.

Ljudska izdaja.

Spisal F. And. Ser Segula.

Mala 8a. 640 strani.

Pregled vsebine:

1. Križev pot romarjev na Križevi cesti v Jeruzalem. — 2. Križev pot jeruzalemskih frančiškanov (l. 1876) — 3. Novejši jeruzalemskih frančiškanov. — 4. K. p., navadno R. mski imevan. — 5. K. p. sv. Leonharta Porto-Maurisega. — 6. K. p., sv. Alfonza M. Liguori. — 7. K. p., kardinala Pavla Melchers-a. — 8. K. p., (splošni) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 9. K. p., slov. amerik. škofa Friderika Baraga. — 10. Pred izpostavljenim sv. Rešnjim telesom. — 11. V čast Srca Jezusovega. — 12. Na dan sv. obhajila. — 13. K. p., (stanovski) župnika Fr. Ser. Bezjaka. — 14. Za društvo sv. Jožefa krščan. mož. — 15. Za društvo sv. Ane krščansk. žen. — 16. Za delavce in služabnike. — 17. Za mladeniče (A. M. Slomšekovi). — 18. Za dekleta (Slomšekovi) — 19. Za Marijansko kongregacijo deklet — 20. Za družbo Marijinih otrok. — 21. Za šolarje (priprava na prvo sv. obhajilo). 22. Za redovnike in redovnice obnovitev samostanske objube. — 23. K. p., za adventni čas. — 24. Za predpepelnični čas. — 25. Za postni čas — 26. C. p., na Veliki petek. — 27. Za čas posebnih st. sk. in nadlog. 33. Za čas vojske. 29. Za verne duše. — 30. Memento mori! Sledi popoln molitvenik vsega leta, vse v čast trpljenja Jezusa Kristusa, vse litanije, spovedne in obhajilne molitve, razne molitve in pobožnosti o trpljenju Jezusovem, pesmi i. t. d.

Ko pridete v Maribor, dajte si je v prodajalni tiskarne sv. Cirila predložiti na ogled; ali pa jo naročiti takoj po pošti. Dobi se knjiga v treh različnih vezavah: 1. z rdečo obrezo za K 250. 2. z zlato obrezo za K 320. 3. krasna izdaja za K 350. Po pošti poslan stane vsak komad 20 vin. več. Kdor si knjigo po pošti naroči, naj pošlje denar po nakaznici naprej in naj priloži za vsak komad 20 vin. za poštnino.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tuli vrtna in cvetlična od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdke

Ivan Ravnikar, Celje.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
F. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah, rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Čigon Karol:
Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Godec Janez:
Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Liguori-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za-se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hoči za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlata obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lantelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teci mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali dekliske bukvice. Z rdečo, obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladeničem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladeniče 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekiric 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupancič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slaava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin, Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birno 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popoln molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kažipot v nebeško domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenja Kristusovega. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljič: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popotni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebasa za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeških vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najbolje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trdnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninogo in zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdravijo.

3. Vdusljivi, katerim Sirolin znatno olajša naduha.
4. Šibki otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vplivom na splošni počutek.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 2 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Od vojaške oblasti imenovani komisar za nakupovanje sena in slame kupim vsako množino sena in slame

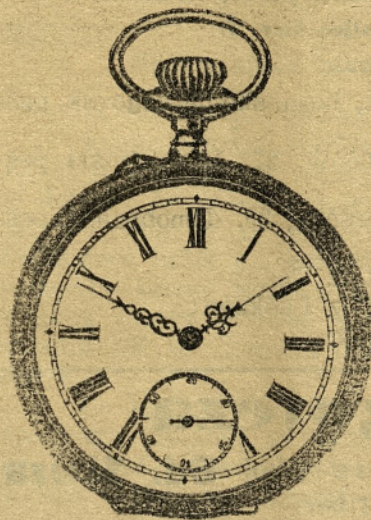
Anton Birkmajer,
Maribor, Melje štev. 29.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX
Za gostilničarje: Papirnate servijete vsled novih predpisov namestnje v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil

Precizijske ure, Schaffhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

TOČNA POSTREŽBA

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrne in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura K 8 50
Pristna srebrna ura K 7 -
Original omega ura K 24 -
Kuhinjska ura K 10 -
Budilka niklasta K 8 -
Porčni pretani K 2 -
Srebrne verižice K 2 -

Vedno jamstvo.

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposke ul. 26

Kupujem zlatine in srebra.

Podpisani izjavljam, da bom vsakega, ki razširja o meni neresnične vesti, sedmidsko zasledoval.

Franz Duchek.

Dečka

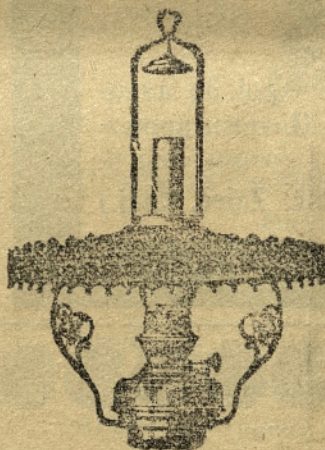
Čole odraslega, iz postene hiše, sprejme za domača dela kmet Simon Dečko v Kanioli h. št. 105 pri Mariboru.

Trgovski učence, s dobriimi šolskimi spričevali, iz postene hiše, ki mora obiskovati trgovsko šolo, se sprejme v trgovino A. Pinter, Blor. Bistrica.

August Günther

svečar v Slovenjemgradu kupi vsako množino

čebelnega voska in voščin
po najvišji ceni.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. - Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

vsake srede, vsak petek in vsak sejmaki dan od 8. do 12. ure in vsake nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačnje in izplačnje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptuj.

Hranilne vloge

obrestuje po 4 1/4 %, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripišejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potoz ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne polnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 %, na vknjižbo in poročila po 5 1/2 %, na menice po 6 %, na zastave vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in mestnih, prošnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno, stranka plača same koleke.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojila

na vknjižbo, na osebn kredit in na zastave vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike.

v lastni hiši (Hotel „Pri bolem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.